

Moderne tijd

15 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

bij 1:

- Dat Lodewijk XVIII de koning van Frankrijk was geworden, paste bij het herstel van monarchieën tijdens de Restauratie

1

bij 2:

- Dat Lodewijk-Filips zijn troon moest afstaan / dat Frankrijk een republiek werd, paste bij de liberale revoluties / bij de revoluties waarbij burgers meer inspraak eisten in het bestuur

1

16 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Stone en Blackwell zetten zich in voor emancipatie van vrouwen, door voor de afschaf van de wetten te pleiten die ervoor zorgden dat vrouwen financieel afhankelijk waren van hun man.

Opmerking

Voor het alleen noemen van een juiste verandering zonder uitleg, wordt geen scorepunt toegekend.

17 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Door de industriële revolutie groeien de steden / neemt de handel / het verkeer toe, waarvoor de afbraak van de stadspoorten ruimte moet maken

1

- De Stuers beweert dat (een van de volgende):

1

- geen ander land in de 16e-18e eeuw op het gebied van kunst zoveel heeft voortgebracht als Nederland
- Nederland, wat roemrijke rol in de geschiedenis betreft, voor niemand hoeft te wijken

- wat past bij het (opkomende) nationalisme in de negentiende eeuw

1

Opmerking

Alleen als bij de tweede deelvraag wordt geantwoord dat het argument van De Stuers nationalistisch is, wordt 1 scorepunt toegekend aan een passende verwijzing naar de bron.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

18 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Wilhelm II beweert dat na het bloedvergieten / de overwinning van dertig jaar geleden (tijdens de Frans-Duitse oorlog) Duitsland zich niet meer buiten spel mag laten zetten bij buitenlandse aangelegenheden, wat rechtvaardigt dat (oorlogs)schepen worden gebouwd om de positie van Duitsland veilig te stellen (waarvoor de Vlootwet is aangenomen) 2
- andere (Europese) landen voelen zich bedreigd door de toename van de Duitse vloot / willen hun overzeese bezittingen verdedigen tegen de Duitse vloot / tegen Duitse overzeese gebiedsuitbreiding (wat bijdraagt aan het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog) 1

19 maximumscore 4

Kern van een juist antwoord is:

- Laufenberg wil dat de arbeiders zelf de industrie beheren, waarmee hij zich keert tegen het kapitalistische systeem van de Republiek van Weimar (dat uitgaat van particulier ondernemerschap) 2
- Laufenberg wenst een radensysteem / arbeidersdemocratie / wil af van de politieke democratie van de burgerlijke samenleving, waarmee hij zich keert tegen de parlementaire democratie van de Republiek van Weimar 2

20 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Er werd gebruikgemaakt van artikel 48 na de Rijksdagbrand 1
- Door de toepassing van artikel 48 kon de persvrijheid / vrijheid van meningsuiting / vrijheid van samenkomst worden opgeschorst / konden communisten worden gearresteerd, zodat Hitler tijdens de verkiezingen / in de Rijksdag minder tegenstand kreeg / waardoor het voor Hitler mogelijk werd de machtigingswet aan te laten nemen (waarmee de Rijksdag zich buiten werking stelde) 2

21 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Het aanduiden van Versailles als 'onrecht' past bij het uitgangspunt dat de afspraken (over de grenzen) in het Verdrag van Versailles moeten worden verworpen 1
- De ontmoeting met Duitstalige inwoners van Polen past bij het uitgangspunt dat er aansluiting van Duitstalige gebieden moet plaatsvinden 1
- Dat de reizen voor jongeren worden georganiseerd past bij het uitgangspunt dat de jeugd genazificeerd / geïndoctrineerd moet worden (om het nationaalsocialisme te steunen) / bij het totalitaire karakter van het nationaalsocialisme 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

22 maximumscore 2

De juiste combinaties zijn:

1 - a, 2 - c, 3 - b, 4 - d

indien vier combinaties juist	2
indien drie combinaties juist	1
indien minder dan drie combinaties juist	0

23 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Met (een van de volgende):
 - de titel 'het spel en de pion'
 - het afbeelden van de onderhandelaars die een schaakspel spelen
 - de dode soldaat op de voorgrond
- geeft Jordaan de mening weer dat het de onderhandelaars niet gaat om het reden van soldaten maar om diplomatieke winst / dat de onderhandelaars over lijken gaan om te krijgen wat ze willen / denken dat oorlog een spelletje is
- Een kritische mening over oorlogs(onder)handelingen past bij het antimilitaristische uitgangspunt / het anti-imperialistische uitgangspunt / het uitgangspunt dat de bourgeoisie zich niet interesseert in het belang van het volk van de socialisten (van *Vrij Nederland*)

1

1

1

Opmerking

Alleen als bij de eerste deelvraag een juiste mening van Jordaan wordt weergegeven, wordt 1 scorepunt toegekend aan een passende verwijzing naar de prent.

24 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

- De regering van de DDR wilde met de film over Müntzer het marxistische denkbeeld benadrukken (een van de volgende):
 - van de klassenstrijd / van de (wereld)revolutie, waardoor de arbeiders / de boeren de macht zouden overnemen van de heersende klasse
 - dat productiemiddelen / land in handen van de gemeenschap zou(den) moeten zijn, zodat land niet in handen mocht zijn van de bezittende klasse / boeren geen herendiensten hoefden te verrichten

2

Opmerking

Alleen als in het antwoord een marxistisch denkbeeld wordt uitgelegd, worden scorepunten toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

25 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Het tekenen van de verdragen kan worden gezien als reactie op de ontwikkeling in:

- 1930, omdat ze een herhaling van de economische crisis uit die jaren moeten voorkomen, door de economie te bevorderen met een gemeenschappelijke markt 1
- 1940, omdat ze een herhaling van een (wereld)oorlog moeten voorkomen, door spanning weg te nemen met de betere samenwerking 1
- 1950, omdat de toenemende westerse welvaart vraagt om soepele regels rond (arbeids)migratie / omdat een front wordt gevormd tegen het communistische blok om de dreiging van de Koude Oorlog tegen te gaan 1

26 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

bij 1:

- De executie wegens hoogverraad (en de begrafenis onder een andere naam) kan verklaard worden omdat Nagy als leider van de regering ten tijde van de Hongaarse Opstand door de Sovjet-Unie werd gezien als iemand die hun grip op de invloedssfeer in gevaar bracht (en daarom uitgeschakeld moest worden / geen martelaar mocht worden) 1

bij 2:

- De herbegrafenis / de belangstelling voor de herbegrafenis kan verklaard worden vanuit de herwaardering voor hervormers als Nagy / vanuit het afwijzen van het communistische verleden / na het openen van de grens tussen het Oostblok en het Westen in Hongarije 1

27 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Gerald Ford wilde het beleid van onderhandelen over wapenvermindering / van het streven naar een betere relatie met de Sovjet-Unie (tijdens de detente) nuanceren, door aan te geven dat hij vindt dat een sterke defensie belangrijk is om de vrede te bewaren / dat de Verenigde Staten niet onder moeten doen voor andere landen.